

2,679.

Rozporządzenie Głównego Urzędu Miar o dopuszczeniu do legalizacji wag handlowych uchylnych ty- pu *RP T 3,17*, wytwarzanych przez „Maatschappy Van Berkel's Patent”.

Na podstawie art. 11, 12 i 16 dekretu o miarach z dnia 8 lutego 1919 r. (Dz. P. P. P. poz. 211), §-u 19-go Ustawy Rzeszy Niemieckiej o miarach (Mass- u. Gewichtsordnung) z dnia 30 maja 1908 r. (R. G. Bl. str. 349) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lutego 1923 r. (Dz. U. R. P. poz. 166) zarządza się co następuje:

§ 1.

W myśl §§-ów 2-go, 3-go i 4-go przepisów o warunkach legalizowania wag handlowych uchylnych (POM poz. 2,675) dopuszcza się do legalizacji wagi odważnikowo-uchylne typu poniżej (§ 3) opisanego. Wagi te powinny być zaopatrzone w znak *RP T 3,17*.

§ 2.

Wagi te powinny odpowiadać postanowieniom przepisów o warunkach legalizowania wag handlowych uchylnych (POM poz. 2,675).

§ 3.

Opis mechanizmu i działania.

Waga składa się z dwóch części. Pierwsza stanowi wagę stołową Roberval'a a druga—przyrząd uchylny, którego rozwidlona wskazówka przesuwająca się po podziałkach, wykonanych na specjalnych tarczach, symetrycznie umieszczonych z obu stron wagi.

Na tarczach znajdują się napisy:

„Najmniejsza działka oznacza 1 *dekagram*.”

Do 1 kilograma używać tylko podziałki, powyżej 1 *kilogram* — odważników w całkowitych kilogramach i podziałki.

Nośność 10 *kilogramów*.”

Całkowity ciężar ważonego ładunku jest sumą ciężaru odważników kilogramowych, umieszczonych na szali odważnikowej oraz wskazania przyrządu uchylnego.

Waga umieszczona jest na czworokątnej podstawie (№ 1008—*B*, rys. 1), zaopatrzonej w trzy nóżki na śrubkach (№ 1004 *F*, rys. 1), oraz poziomnicę, służącą do poziomego ustawienia wagi. Równoramienne dźwignia podwójna tej wagi (№ 1000 *C*, rys. 1) oparta jest na dwu nożach oporowych, osadzonych w dwu belkach, które są ze sobą połączone czterema poprzecznymi prętami. Ostrza noży oporowych wykonane są ze stali zahartowanej. Łoży-

Przepisy obowiązujące w miernictwie.

Czasopismo wydawane przez Główny Urząd Miar.

Warszawa, dnia 20 lutego 1926 r.

Układać w porządku wielkości liczb tytułowych.

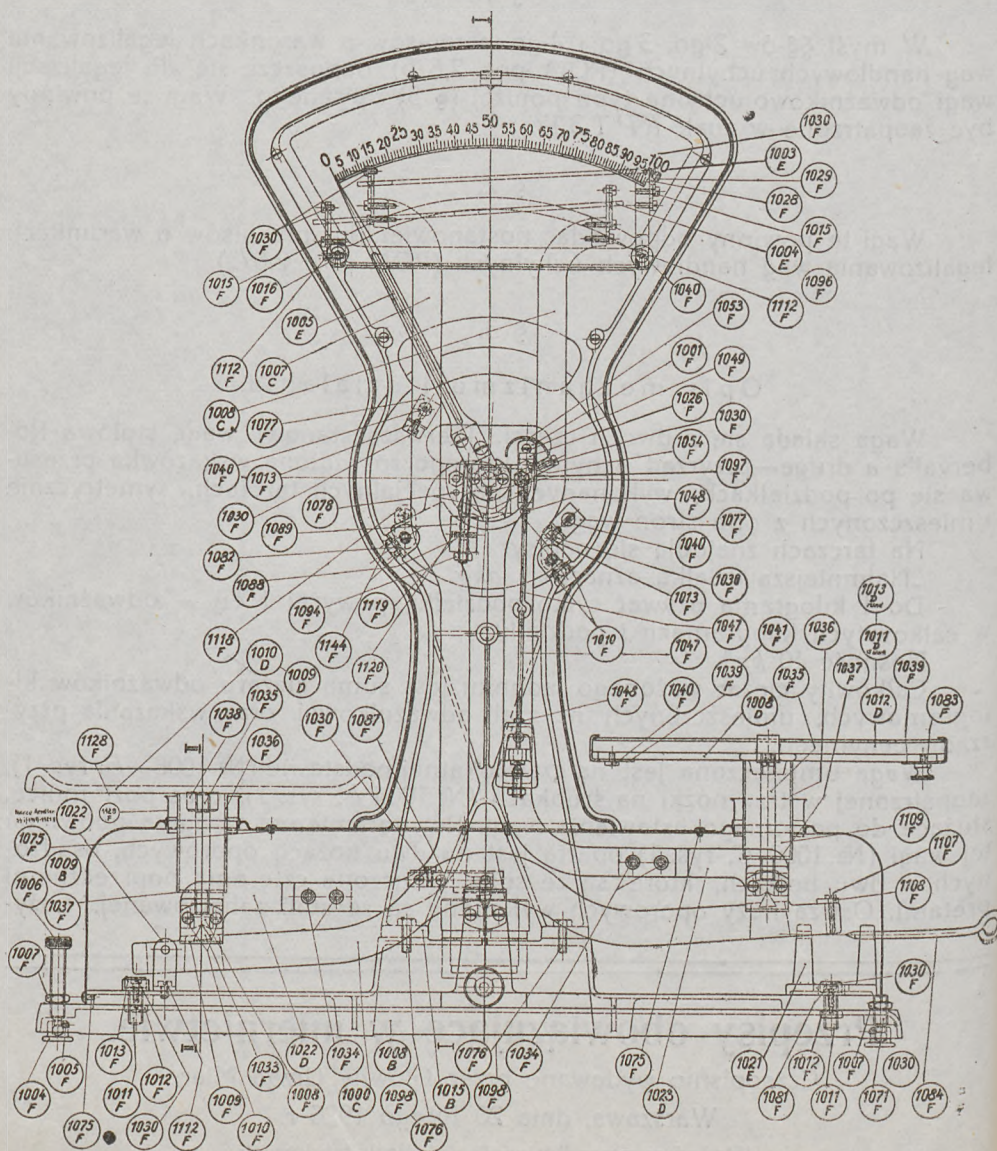
ska oporowe z agatu (№ 1008 F, rys. 2) znajdują się na specjalnych słupach w środku czworokątnej podstawy, które są połączone prostokątną poprzeczną, służącą za oparcie kolumnie wagi.

Zarówno te, jak i inne łożyska agatowe, umocowane są w swoich podłożach zapomocą specjalnego spoiwa.

Siodełka podszałkowe w swej części poziomej składają się z prętów podłużnych, równoległych do belek dźwigni, oraz prostopadłych do nich prętów poprzecznych, noszących na obu końcach łożyska agatowe. Noże nośne ze stali zahartowanej są umieszczone na końcach obu belek dźwigni. Osłonki, zarówno dla dwóch noży oporowych, jak i dla czterech noży nośnych dźwigni wagi, są ze stali zahartowanej.

Jeżeli za front wagi uznamy stronę, zwróconą do sprzedającego, gdzie znajduje się poziomnica, po prawej stronie będzie szala ładunkowa, po lewej — odważnikowa.

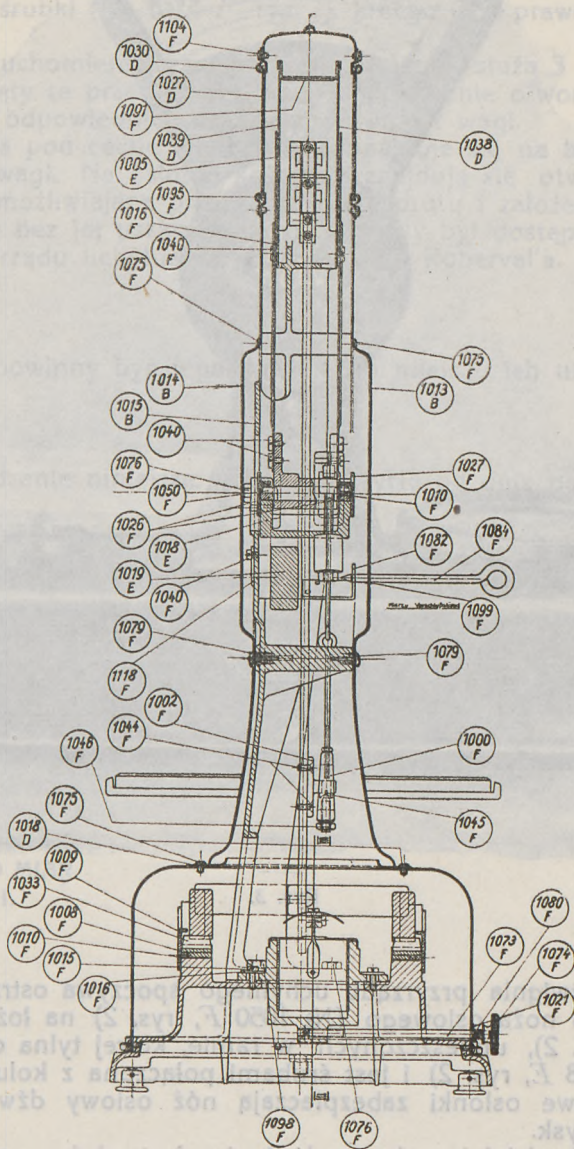
Tarowniki balastowe są w kształcie cylindrów, które jednocześnie służą za podparcia szalek odważnikowej i ładunkowej. Korki gumowe (№ 1030 F, rys. 1), umieszczone na podstawie wagi pod prętami poprzecznymi na końcu dźwigni głównej, służą do ochrony mechanizmu wagowego od wstrząszeń przy pośpiesznym obciążaniu szalek. Podłużne pręty siodełek podszał-

Rys. 1.

kowych (№№ 1007 C i 1008 C, rys. 1) tylko częściowo są poziome, następnie zaś wyginają się łukami aż do kierunku pionowego i wchodzą do kolumny.

Kolumna wagi zawiera: przyrząd uchylny, pręty pionowe, stanowiące przedłużenie siodełek, tarczę z podziałkami i napisami.

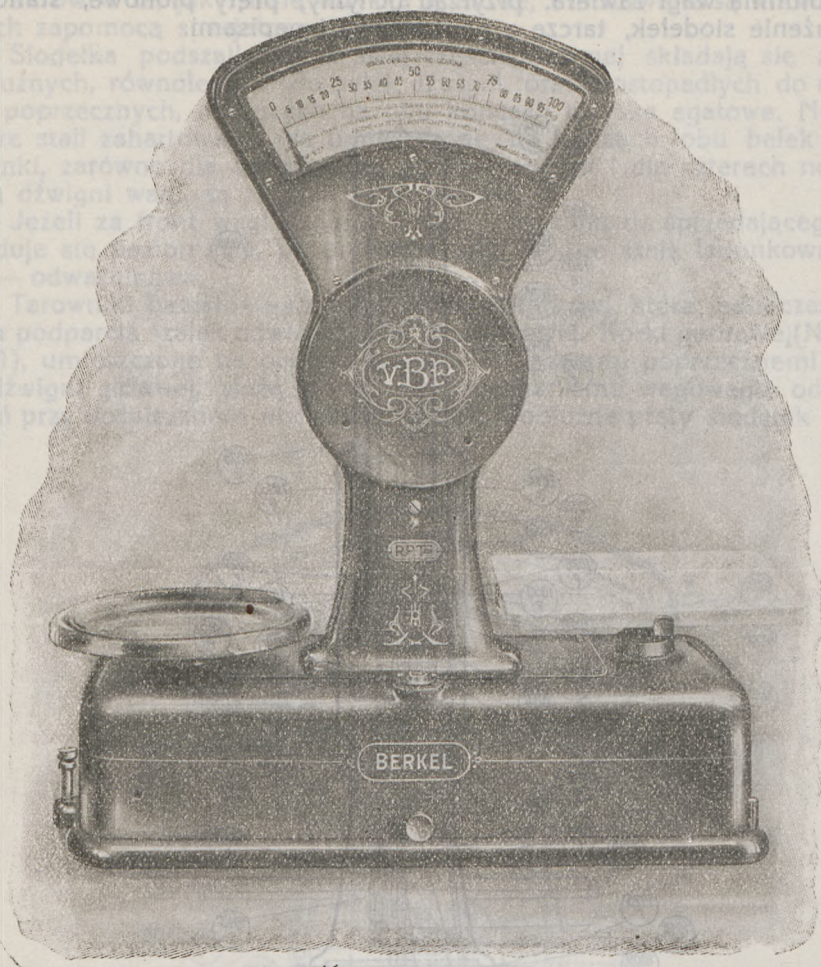

Rys. 2.

Osłona zewnętrzna (№№ 1013 B i 1014 B, rys. 2) ma u spodu kształt słupa; w środku jej znajduje się kołowe rozszerzenie w celu pomieszczenia głównej części przyrządu uchylnego, którego przeciwwaga dźwigni kątowej podczas wahań musi mieć odpowiednie miejsce dla wykonania swej drogi; u góry nad kołem osłona kolumny rozszerza się wachlarzowato dla pomieszczenia tarcz podziałkowych i wskazówki rozwidłonej podczas jej wahań wzdłuż skal. U góry kolumny znajdują się też dwie beleczki (№№ 1003 E i 1004 E, rys. 1), które służą do prowadzenia siodełek, zabezpieczając je od wywracania się przy pozaśrodkowym obciążeniu szalek.

W zależności od miejsca obciążenia szalek beleczki te podlegają ściśnieniu lub rozciąganiu. Są one połączone przegubowo zarówno z piono-

wemi prętami siodełek, jak i ze swemi oparciami w kolumnie. Organami połączeń przegubowych są tu zahartowane stalowe ostrza i także płytki.

Rys. 3.

Łamana dźwignia przyrządu uchylnego spoczywa ostrzami zahartowanego stalowego noża osiowego (№ 1050 *F*, rys. 2) na łożyskach z agatu (№ 1026 *F*, rys. 2), umieszczonych w ramie, której tylna część ma kształt półkola (№ 1018 *E*, rys. 2) i jest śrubami połączona z kolumną. Dwie zahartowane stalowe osłonki zabezpieczają nóż osiowy dźwigni od przesunięć wzdłuż łożysk.

Jedną z sił, działających na dźwignię, jest ciężar przeciwwagi stałej (№ 1019 *E*, rys. 2) oraz suwaka w kształcie walca (№ 1089 *F*, rys. 1), zamocowanego na dźwigni w odpowiedniej odległości od osi obrotu. Druga siła, pochodząca od ładunku, działa zapomocą specjalnego połączenia na nóż nośny dźwigni łamanej. Połączenie to składa się z dwu prętów (№ 1047 *F*, rys. 1), połączonych przegubowo, i dwu strzemion. Strzemię górne opiera się łożyskiem agatowym na nożu nośnym (№ 1054 *F*, rys. 1), przyczem strzemię to jest zabezpieczone od spadania z noża zapomocą specjalnego kabłączka, łukowo wygiętego (№ 1053 *F*, rys. 1). Strzemię dolne (№ 1000 *F*, rys. 2) posiada stożek, który opiera się w stożkowym łożysku, osadzonem na występie (№ 1002 *F*, rys. 2) pionowego przedłużenia siodełka ładunkowego. Dźwignia u góry zaopatrzona jest we wskazówkę podwójną, na trwałe z nią zespoloną, której odchylenia katowe są takie same, jak odchylenia przeciwwagi. Wskazówki przyrządu uchylnego, przesuwając się po skalach, zakreślają kąt około 52°. Podziałki są umieszczone na tarczach z napisami

(№№ 1038 *D* i 1039 *D*, rys. 2). Na początku i na końcu drogi, odbywanej przez przeciwwagę dźwigni, znajdują się dwa korki gumowe, które służą do ochrania mechanizmu przyrządu uchylnego.

Tłumik powietrzny składa się z cylindra, w którym porusza się tłok. Tłumik ma za zadanie doprowadzać do szybkiego zahamowania wahań przyrządu uchylnego, a tem samem do zatrzymywania się wskazówki. Stopień tłumienia, zależny od prężności powietrza w tłumiku, regulować można zapomocą śrubki (№ 1074 *F*, rys. 2), kręcąc ją w prawo lub w lewo według potrzeby.

Do unieruchomienia wagi przy przewożeniu służą 3 pręty (№ 1084 *F*, rys. 1 i 2). Pręty te przetyka się przez odpowiednie otwory, znajdujące się w osłonie i w odpowiednich częściach wewnątrz wagi.

Nadkładka pod cechę legalizacyjną znajduje się na brzegu czworokątnej podstawy wagi. Na osłonie kolumny znajdują się otwory w główkach dwu śrubek, umożliwiające przeprowadzenie drutu i założenie plomby w taki sposób, aby bez jej uszkodzenia niemożliwy był dostęp zarówno do mechanizmu przyrządu uchylnego, jak i do wagi Roberval'a.

§ 4.

Wagi te powinny być legalizowane na miejscu ich użytkowania.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie od dnia ogłoszenia.

Warszawa, dnia 17 lutego 1926 r.

L. S.

DYREKTOR GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR:
(—) *inż. Z. Rauszer*

GŁÓWNY URZĄD MIAR
№ 26. I. 356.1.

